

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 1/20
Luxemburgissa 13.1.2020

Unionin tuomioistuimen juhlallinen istunto

Euroopan komission puheenjohtajan ja jäsenten juhlallinen vakuutus Euroopan unionin tuomioistuimessa

Euroopan komission puheenjohtaja ja jäsenet antoivat Euroopan unionin tuomioistuimessa tänään klo 15.00 pidetyssä juhlallisessa istunnossa perussopimuksissa määrätyn juhlallisen vakuutuksen. Tilaisuudessa olivat läsnä myös hänen kuninkaallinen korkeutensa suurherttua sekä Luxemburgin suurherttuakunnan parlamentin puhemies Fernand ETGEN ja Luxemburgin suurherttuakunnan pääministeri Xavier BETTEL. Ennen komission puheenjohtajan ja jäsenten juhlallista vakuutusta unionin tuomioistuimen presidentti Koen LENAERTS piti puheen (ks. liite).

Juhlallisen vakuutuksen antoivat puheenjohtaja Ursula VON DER LEYEN, johtava varapuheenjohtaja Frans TIMMERMANS, johtava varapuheenjohtaja Margrethe VESTAGER, johtava varapuheenjohtaja Valdis DOMBROVSKIS, korkea edustaja / varapuheenjohtaja Josep BORRELL FONTELLES, varapuheenjohtaja Věra JOUROVÁ, varapuheenjohtaja Dubravka ŠUICA, varapuheenjohtaja Margaritis SCHINAS sekä Johannes HAHN, Mariya GABRIEL, Nicolas SCHMIT, Paolo GENTILONI, Janusz WOJCIECHOWSKI, Thierry BRETON, Elisa FERREIRA, Stella KYRIAKIDES, Didier REYNDEERS, Helena DALLI, Ylva JOHANSSON, Janez LENARČIČ, Adina VĂLEAN, Olivér VÁRHELYI, Jutta URPILAINEN, Kadri SIMSON ja Virginijus SINKEVIČIUS.

Vaikka perussopimuksissa ei ole tarkempia yksityiskohtia juhlallisen vakuutuksen antamisesta, komissio on aina pitänyt tärkeänä, että vakuutus annetaan Euroopan unionin tuomioistuimessa. Uusi komissio pitää tätä perinnettä tärkeänä, ja se halusi esittäytyä Euroopan unionin tuomioistuimessa erittäin nopeasti, vain muutaman viikon kuluttua toimintansa aloittamisesta.

Euroopan komission puheenjohtaja ja jäsenet antoivat seuraavan juhlallisen vakuutuksen:

”Eurooppa-neuvoston nimitettyä minut Euroopan parlamentin hyväksymisäänestyksen jälkeen Euroopan komission jäseneksi sitoudun juhlallisesti

kunnioittamaan perussopimuksia ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaa tehtäviäni hoitaessani;

hoitamaan tehtäviäni täysin riippumattomana ja unionin yleisen edun mukaisesti;

olemaan pyytämättä tai ottamasta vastaan tehtäviäni hoitaessani ohjeita miltään hallitukselta, toimielimeltä, elimeltä tai laitokselta;

pidättymään kaikesta, mikä on ristiriidassa velvollisuuksieni tai tehtävieni hoitamisen kanssa.

Tunnustan, että jokainen jäsenvaltio on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti sitoutunut kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa komission jäseniin heidän hoitaessaan tehtäviään.

Lisäksi sitoudun toimikauteni aikana ja sen päätyttyä kunnioittamaan komission jäsenyydestä johtuvia velvollisuuksia ja varsinkin osoittamaan kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun minulle toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja.”

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 43033127

Kuvia juhlallisesta istunnosta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" -kanavalla ☎ +32 2 2964106

Tuomioistuimen presidentti Koen Lenaertsin puhe

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 245 artiklassa määrätään, että tehtäväänsä ryhtyessään komission jäsenet antavat juhlallisen vakuutuksen siitä, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä kunnioittavat komission jäsenyydestä johtuvia velvollisuuksia.

Vaikka tästä ei ole annettu mitään tarkempia määräyksiä, vakiintuneen käytännön mukaan tämä vakuutus on annettu unionin tuomioistuimessa. Tähän käytäntöön liittyy kaksinkertaista symboliikkaa, koska sillä korostetaan, että oikeuden noudattaminen on erityisen tärkeää Euroopan unionille ja sen toimielimille, komissio mukaan luettuna. Käytännöllä korostetaan myös niiden tehtävien tärkeyttä, joita komissiolle perussopimusten nojalla kuuluu.

Uusi komissio, joka pian antaa unionin tuomioistuimessa juhlallisen vakuutuksensa, on hyvin tasapainoinen: 12 naista ja 15 miestä; yhdistelmä aiempia komissaareja ja uusia kykyjä; useita entisiä pääministereitä tai ministereitä, entisiä parlamentaarikkoja sekä Euroopan parlamentista että kansallisista parlamenteista ja talous- ja rahoitusmaailman korkean tason osajia ja entisiä pysyviä edustajia Euroopan unionissa.

Tällä joukolla on näin kaikki tarvittavat taidot niihin haasteisiin vastaamiseksi, joita Euroopan unioni tällä hetkellä kohtaa ja joista haluaisin nyt tuoda esiin merkityksellisimmät.

Ensinnäkin on mainittava Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionin jäsenyydestä 23.6.2016 järjestetyn kansanäänestyksen tulos. Vaikka äänestys itsessään oli demokraattinen valinta, sen tulos johti unionin tilanteeseen, joka on eurooppalaisten kannalta varsin surullinen ja täysin ennenkuulumaton eurooppalaisen yhteiselon historiassa. Mikäli – kuten nyt näyttää – Brexit todella toteutuu 31.1.2020, komissiolle tulee väistämättä olemaan ensisijaisen tärkeä rooli Yhdistyneen kuningaskunnan eron järjestämisessä, sillä sen on muun muassa vastattava erosopimuksessa määrätyn siirtymäkauden organisoinnista ja neuvoteltava unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisten tulevien suhteiden luonne ja sisältö.

Seuraavaksi on syytä huomata, kuinka kaikilla tasoilla – paikallisella, kansallisella, eurooppalaisella ja maailmanlaajuisella – on yhä enemmän toimia, joilla pyritään tuomaan ihmisten tietoisuuteen ilmastonmuutoksen aina vain ilmeisempiä ja huolestuttavampia vaikutuksia, jotka kohdistuvat erityisesti ekosysteemeihin ja luonnon monimuotoisuuteen ja luonnollisesti myös meidän terveyteemme. Tämä maailmanlaajuinen liike nivoutuu yhteen sen pyrkimyksen kanssa, jolla tavoitellaan yhteiskuntamallia ja kehitystä, jotka ovat kestävämpiä ympäristön ja energiankäytön kannalta.

Tämän suhteen voimme olla iloisia siitä, kuinka nopeasti uusi komissio on halunnut konkretisoida erään prioriteeteistaan – ellei jopa tärkeimmän prioriteettinsa – toimintaohjelmassaan. Tarkoitan 11.12.2019 – eli vain joitakin päiviä uuden komission tehtävien aloittamisen jälkeen – esitettyä kunnianhimoista Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa (European Green Deal), jolla pyritään Euroopan unionin hiilineutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä.

Muita suuria haasteita on esimerkiksi siirtolaiskriisi, joka on kohdannut Eurooppaa jo noin kymmenen vuoden ajan. Tämä kriisi on yksi eurooppalaisten suurimmista huolista, ja se ruokkii protestiäänäitä ja sisäänpäin kääntymistä useissa jäsenvaltioissa. Tämä mielipiteitä jakava aihe voi myös johtaa joskus huomattaviinkin jännitteisiin jäsenvaltioiden välillä. Poliittisten elinten vaikeana tehtävänä on lieventää näitä jännitteitä ja ehdottaa toimenpiteitä, jotka – kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 67 artiklan 2 kohdassa määrätään – ”perustu[vat] jäsenvaltioiden väliseen yhteisvastuuseen ja [jotka ovat] oikeudenmukai[sia] kolmansien maiden kansalaisia kohtaan”.

Viime aikoina useissa jäsenvaltioissa on ilmennyt huolia, jotka liittyvät oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja perusvapauksien ja -oikeuksien noudattamiseen. Tämä on johtanut useisiin

oikeudenkäynteihin ja erityisesti ennakkoratkaisupyyntöihin unionin tuomioistuimessa. Tämä yhteinen arvoperusta, joka muodostaa – kuten Rouva puheenjohtaja hienosti kuvaa uuden komission toimintaohjelmassa – unionin tuntomerkin, ei voi sallia mitään kompromisseja tai periksi antamisia.

Siirtolaiskriisi ja oikeusvaltioperiaatteeeseen liittyvät asiat kuuluvat eurokriittisyyden pääasiallisiin syihin. Komission ja kaikkien muidenkin unionin toimielinten haasteena tulevana vuosina on korostaa kansalaisille yhä enemmän Euroopan unionin tuomia hyötyjä käyttämällä yksinkertaista ja välitöntä puhetapaa. Nämä hyödyt ovat niin ilmeisiä, että niiden pitäisi kyetä kestämaan kaikenlaisia valeuutisia tai väärinkäytöksiä.

Euroopan yhdentyminen on muuttanut mantereen, joka kärsi sodista vuosisatoja, rauhan ja hyvinvoinnin kehdeksi, jossa yksittäisten henkilöiden oikeudet ja vapaudet eivät ole pelkkiä käsitteitä vailla käytännöllistä sisältöä. Yhdentyminen on parantanut valtavasti kansalaisten elintasoja kaikissa jäsenvaltioissa, onpa kyse perustajajäsenistä tai jäsenvaltioista, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin myöhemmin.

Euroopan unionin, joka haluaa, että se nähdään oikeudenmukaisena, on myös torjuttava veropetoksia ja sosiaaliturvaan liittyviä väärinkäytöksiä. Näillä nimittäin kumotaan niitä kiistattomia hyötyjä, joita sekä kansalaisille että yrityksille koituu suurista Euroopan laajuisista markkinoista. Eurooppalainen talousmalli, joka on syntynyt vuosikymmenien kuluessa kansallisten lainsäädäntöjen yhdenmukaistuessa ja lähentyessä toisiaan, voi toteutua vain, jos sen tavoitteissa yhtyvät hyvinvointi, verotuksellinen tasavertaisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Muita Euroopan kohtaamia haasteita on muun muassa digiyhteiskuntaan siirtyminen. Tietotekniikkaan liittyvät haasteet tuovat esiin useita arkaluontoisia kysymyksiä, jotka liittyvät muun muassa yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan tai turvallisuuden ja eettisyyden takaamiseen.

Eurooppa ei myöskään ole muusta maailmasta eristäytynyt maanosa, vaan meillä on kahden- ja monenvälisiä suhteita muun maailman kanssa. Haasteet, jotka liittyvät Euroopan keskipitkän ja pitkän aikavälin hyvinvointiin ja kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden takaamiseen ja kestävään kehitykseen, voidaan ratkaista onnistuneesti ainoastaan rakentavalla keskustelulla kumppaneidemme kanssa.

Haluaisin myös muistuttaa komission varapuheenjohtajana toimivan EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan tehtävän tärkeydestä. Tämä tehtävä luotiin Lissabonin sopimuksella, ja sillä korvattiin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan tehtävä ja vahvistettiin tämän roolia laajentamalla hänelle kuuluvat tehtävät kattamaan kaikki unionin ulkopoliittikan alat.

Koska turvallisuuteen, talouteen, siirtolaisiin tai ilmastoon liittyvät ongelmat liittyvät usein läheisesti toisiinsa, korkean edustajan asiantuntemus ja alan yleisnäkemys ovat ratkaisevan tärkeitä unionin ulkosuhteiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi. Korkea edustaja mahdollistaa lisäksi sen, että Euroopan unioni puhuu vain yhdellä äänellä kansainvälisellä areenalla, ja hän myötävaikuttaa omalta osaltaan siihen, että Euroopan unioni on merkittävä toimija rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi ympäri maailmaa, muun muassa kansainvälisten konfliktien ratkaisemiseksi.

Kaikki nämä monitahoiset ja arkaluontoiset aiheet, jotka Euroopan komission on kohdattava ja joihin on vielä lisättävä kaikenlaisten epäyhdenvertaisuuksien vastustaminen ja terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden päättäväinen torjunta sekä toimet sellaisia järjestelmiä vastaan, jotka ovat vastuussa ihmisoikeusloukkauksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan, edellyttävät asianmukaisia vastauksia, jotka ovat sopusoinnussa eurooppalaisen hankkeen tavoitteiden kanssa ja joilla voidaan tukea tämän hankkeen taustalla olevia perusarvoja.

Näiden vastausten – ja mietin tässä erityisesti niitä, jotka liittyvät oikeusvaltioperiaatteen puolustamiseen ja perusoikeuksien suojeluun – antaminen on osa yhteistä vastuuta, joka kuuluu kaikille, sekä jäsenvaltioille että unionin toimielimille.

Komissiolla on tässä yhteydessä erityinen rooli, koska sen tehtävänä on valvoa perussopimusten noudattamista, ja se voi tässä ominaisuudessa pyytää unionin tuomioistuinta toteamaan, että

jäsenvaltio ei ole noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan, tai määräämään seuraamuksia unionin tuomioistuimen tuomion noudattamatta jättämisen johdosta.

Olivatpa komission aloitteet lainsäädännöllisiä tai oikeudellisia, ne heijastuvat välittömästi unionin lainkäyttöelinten toimintaan laajentamalla niiden ratkaistavana olevien oikeusriitojen aineellista soveltamisalaa.

Tämä osoittaa, kuinka läheisessä vuorovaikutuksessa komission tehtävät ovat unionin lainkäyttöelinten tehtävien kanssa. Komissio edistää poliittisena elimenä kaikissa tilanteissa unionin yleistä etua ja unionin oikeuden soveltamista. Unionin tuomioistuin puolestaan lainkäyttöelimenä takaa objektiivisen, riippumattoman ja puolueettoman lainkäytön unionin oikeuden kattamilla aloilla. Molemmat pyrkivät samoihin tavoitteisiin, eli unionin eri politiikkojen yhdenmukaiseen täytäntöönpanoon sekä yhteisen Euroopan ja sen perusarvojen vahvistamiseen.

Rouva puheenjohtaja, arvoisat komission jäsenet,

henkilökohtaisten ominaisuuksienne ja ammatillisten kokemustenne sekä niiden merkittävien vastuutehtävien, joista olette vastanneet työuranne aiemmissa vaiheissa, perusteella voidaan ennustaa, että olette kaikki kykeneviä vastaamaan teitä odottaviin suuriin haasteisiin ja hoitamaan menestyksellä uudet vastuutehtävänne.

Unionin tuomioistuimen ja sen jäsenten nimissä onnittelen teitä lämpimästi ja esitän vilpittömän toiveen siitä, että onnistutte pyrkimyksessänne antaa Euroopalle uutta voimaa ja tuoda esiin se korvaamaton hyöty, joka Euroopalla on kaikille sen kansalaisille ja yrityksille.